

Quiz: Sprawdź, czy jesteś odporny na manipulację!

- Dlaczego firmy tytoniowe tworzą e-papierosy o smaku coli, mango czy gumy balonowej?

a) Bo to ich ulubione smaki

b) Bo chcą zainteresować młodych i przyciągnąć nowych klientów (z czego czerpią ogromne zyski)

c) Bo nie mają lepszych pomysłów/lub: Bo mają podpisane umowy z innymi firmami (np. producentami gum balonowych)

d) Bo tak lepiej się je przechowuje/konserwuje

Odp. To nie przypadek. Smaki i wygląd mają przyciągać młodych – to element manipulacji.

- Dlaczego e-papierosy często wyglądają jak pendrive'y, długopisy lub inne nowoczesne gadżety?

a) Bo to nowoczesna moda

b) Bo są sprzedawane w sklepach z elektroniką

c) Bo mają być trudne do zauważenia przez dorosłych

d) Bo są zrobione w Chinach

Odp. Ich wygląd ma ukryć prawdziwy cel – uzależnienie młodych, zanim ktoś zareaguje.

- Co naprawdę zawiera większość e-papierosów?

a) Wodę i smakowe aromaty

b) Tlen i witaminy

c) Nikotynę i inne szkodliwe/toksyczne? substancje chemiczne

d) Parę wodną bez dodatków

Odp. Choć mogą smakować jak guma balonowa, e-papierosy to chemia, która poważnie szkodzi zdrowiu.

Dlaczego nikotyna w e-papierosach jest szczególnie niebezpieczna dla młodzieży?

- a) Bo osłabia wzrok/węch?
- b) Bo powoduje senność
- c) Bo zaburza rozwój mózgu i szybko uzależnia**
- d) Bo powoduje dolegliwości żołądkowe

Odp. Mózg nastolatka rozwija się intensywnie – nikotyna ten rozwój zaburza.

- Czy e-papierosy mogą powodować uzależnienie tak samo jak papierosy tradycyjne?

- a) Nie, bo nie zawierają tytoniu
- b) Tak, bo zawierają nikotynę, która uzależnia**
- c) Tylko jeśli używa się ich codziennie
- d) Nie wiadomo

Odp. Nikotyna w każdej postaci uzależnia – niezależnie od tego, czy wdychasz dym, czy aerozol. Często nikotyny jest w tych produktach więcej i użytkownicy zaciągają się częściej, co prowadzi do ciągłego doprowadzania nikotyny do organizmu, co z kolei może spowodować zatrucie.

- Co tak naprawdę oznacza "niezależność" w kontekście używania e-papierosów?

- a) Że robisz to, co wszyscy
- b) Że nie dajesz się wciągnąć w coś, co szkodzi Tobie i Twojemu zdrowiu i ogranicza Twoją wolność powodując uzależnienie**
- c) Że buntujesz się przeciwko dorosłym
- d) Że pokazujesz, że jesteś „odważny”

Odp. Niezależność to świadomość i odwaga, by powiedzieć NIE manipulacji i uzależnieniu.

- Dlaczego firmy tytoniowe promują e-papierosy jako „bezpieczniejsze”?

- a) Bo rzeczywiście są zdrowe
- b) Bo chcą przekonać młodych do sięgania po ich produkty, żeby mieć większe zyski przez dłuższy czas**

- c) Bo muszą to robić zgodnie z prawem
- d) Bo dostają za to nagrody

Odp. Firmy tytoniowe dobrze wiedzą, że wielu dorosłych przestaje palić tradycyjne papierosy, a młodzi nie chcą ich używać. Dlatego tworzą produkty, które wydają się „mniej szkodliwe” – żeby zdobyć nowych klientów. Chcą, żebyś myślał, że to Twój wybór, ale to tylko ich strategia sprzedaży.

- Jak można rozpoznać manipulację ze strony przemysłu tytoniowego?

- a) Gdy coś jest zakazane prawem
- b) Gdy produkt jest reklamowany jako „cool”, „light” albo „dla młodych”**
- c) Gdy coś kosztuje mało
- d) Gdy jest ostrzeżenie przed manipulacją w instrukcji obsługi

Odp. Reklamy kierowane do młodych często pokazują e-papierosy jako modne, nowoczesne, stylowe. To nie przypadek – to celowe działanie, które ma przekonać Cię, że to część fajnego stylu życia. Tak działa manipulacja: coś niebezpiecznego jest przedstawiane jako atrakcyjne.

- Co oznacza hasło: „To nie bunt – to plan marketingowy”?

- a) Młodzi sami decydują, co chcą palić
- b) To firmy planują, jak wciągnąć młodych w uzależnienie**
- c) Bunt jest naturalny
- d) Marketing to coś pozytywnego

Odp. Wielu młodych myśli, że sięgając po e-papierosa „buntują się” albo „są dorośli”. Ale tak naprawdę to firmy zaplanowały, żebyś tak właśnie myślał. To nie bunt – to ich marketingowy trik. Ty masz być klientem, a oni mają na tym zarobić.

PS

Czy możemy dać pytanie otwarte? Np.

Kiedy //lub z jakiego powodu// młodzież najczęściej sięga po e-papierosy?

Jak myślisz, dlaczego młodzież sięga po e-papierosy?